

**С у о л б у т
т у б у с т а**

Келди сыйларга тохтоло суох ардаан, хайыт хаар уута эбиһин сир-дойду уунни туолан, тоҥи, сир кыраса оро дьудайыһыны күөгөтүөс гына сылһанан суолбут дуомун, кытыыларын тобуку туттар дьэри тоҥута сүүрдүн, иччэххитигэр дьэри иччи кэстэрин, суолбут сүннүүн хайыта-быһыта сүүрөн, көрөтөй дьулаан дилэп аһа-лары чинерүтөн туох да бэйлэххэ техниката сыдыабыт буолбута. Эмээ урукку киһитин кэ-төн, Хоптохоттон Чапырга дьэри 1-2 тыраактар арыалдыттаах 3-4 массынанан 11-12 чаас ус-тата айанныыр мүмүт эргийбита. Онтон ары-алдыста суох "төмөр көлөлөр" батылла-батыл-ла сыдыларан, хонон-өрөөн айаппыстара. Ол иһигэр аара тоһууру, мөһөлү мүлгү гүһүн саты-ыдыабыттар кэме суохтар.

Сайн сайрлан-мта, ынхахтар кэмээрэгэр, хаһа да буолан, сорохтору, ол иһигэр ордуру тыраахтар кабинатыгар баталларынан ыта сэмэн, ордубуттар тыраахтар хомуһутар хардан оту күөтүчүн тэлэтэн, онно сытан Диригтэ дэри айалшабыллыт. "Беларусь" тыраахтар кабинатыгар уу чоккурас гына тиритэ-тиритэ илди сахсыллан тийиэрбинээвэр, тыраахтар хомуһутар биһигэстэх ордуу бигээнэ, бэрт сыны-аланнаахтык айалшабыллан бойэм бөркэ биһирээбитим.

Бийик ийилмизкилт баһылыга Т.В. Адамова аастык сымлартан Дириж-Чакыр суолун отторууга, өрөмүөнүнүн туруорсан куоратынан-тынанан үгүстүк киллэ-барда, республика араадыллатыгар хаста да тараыста. Ол үчүгэй түмүтү аяалла. Тангара көмөтүзүн кураан күннөр тураннар суолбут өрөмүөнүнүн, тубуста. Соторутаагыта баһылыктын Т.В. Адамованын көрсөн, бу үлз хайдах барбытын сурастым. Мантан аллараа Татьяна Васильевна кэпсээнүн биз-риниз:

- Үгүт дээд кэлэн, суол алдынан, капитал-
най оноһууга суох суоллаах нэһиликтэр саас-
кы кылаан кэмнэр үгүстөр сатыы, орохтор
ыһыыр атынан, тыраахтарынан сырыттылар.
Удуус дыһалтатын баһыыга И.Н. Аммосов,
баһылыгы бастагы солбуйааччы И.Н. Попов рес-
публика таһымытар туруорсан, үп көрдөрөн кы-
рыы уһук нэһиликтэргэ дэри суолу кеннөрөр,
өрөмүөннүүр сорук туруорбуттара. Соҕуруу
нэһиликтэр суолларын онорууга МТС (дирек-
тор Н.В. Ожонешников) тэриэтэтин үлэһиттэрэ
"Чурапчы суоллара" тэриэтэни (начальник Ф.С.
Чесноков) кытта дуогабардаһан өрөмүөн
үлэтин ыыттылар. Бульдьерист Дмитрий
Алексеевич Моисытарав бириталдырдыкх би-
ригэйдэ, "КаМАЗ" суоннар дара, П.П.Егоров,
А.К.Софроню, И.П.Толстоухов, С.С.Нахомов, по-
груэтик М.П.Емцов, оҥар В.А.Кулешов, маас-
тар "Чурапчы суоллара" тэриэтэ специалиһа
Ф.Р. Исаев - үгүт суобастаахтык улазатылар

Чахуур нөхилинээр кэлиг суул конерүүдтүгэр, өнөрүтүтүгэр маньнаг түмсүүлэр, хэвхэаах, хынамньаах биргээдэ үлэли илэг. Дьон-сэргэ куһаган суолтан эрхидмэлэр бэрт буушан сүрэхтэрин астаран, кэлэг үлэлэрэбит суул үлэлэгтэринэр бүтэйдиг махтаналлар эрэ. МТС биргээдэтэ ылымьыг үлэтин урдүдүн-аньнан буулбаха, урдүк хаачысты-балаахтыг, кылымньаахтыг өнөрүттарын улахан астынньан бэлэтигэби.

Бөйбәләрҙин башланғыс үлгеләрин таһиялан нәһиллик дьһалтатын кытта дуоһабәрдаһан арыһ сыһар дияри суолта буор куттулар. Бу суолунан саһс аайы туох да бөйбөтөх сыһдыһат бадаараан буолар, барытта төһөрү да кутуллубатар сыһ аайы эһтөһө суһл туһсарыһар нәһилиннэһ эһтөһө.

Манай таһиян, "Чурагтай суолдрын" грейдердэр, трактористар: Бочуотгаах суул тутаччы К.К.Федоров уушга А.В. Лебедев – дуугабырлын бөхүлэк ийнжэри суоллары көмөршүлэр

"Чакыр нәһиялэг" МТ дьаһалтатын, нәһиялэтинэ бары алохтоохторун ааттарылтан Чакыр нәһиялэтин суолун тунсарыыга үтүө су- баастаахтык улаһэбэит үлүһэстэргэ бары мах- алабытын тизэрдибэт, дьэ кэрэтиллэргэр дьолу- урбатын байылаһыт ологу бэраабыт!

Сүүлбүт көпөн согуруу эңер нәһилзәктәр
лөхтохторо сүргәбит көтөрүлүп. Саха сире,
Бессия үрдүк сүлүтөх тойотторо уотсай тышы
улан, нәһилзәктәр суолларың ситгәрдәләр, ар-
ах өһөннәң түспәтәр, халаан уута халыйба-
р диян Үрдүк Айыылартан үгән-сүктән
ордөһө хаалабыт!

Николай Филиппов

Дыйлар уонна дьоннор
АЛААС ҮТҮӨ ЫАЛА

Дьыллар цанна дьоннор

Арылзааха сайын айны
Анна, Ньукүлай Захаровтарга,
Сыралыбан сып-сырдык
Салга күмдүт тыгына,
Сырдык айыгылаах
Салыыр-ахтар дьоммутугар
Сылааны-сырдыгы көтөрүн
Сылдан кимсэттүгүбүн.

Былыл сайыл үтөспүнөн, ача куоҕхут тыдьыата Анна Алексеевна, Николай Титовичка билэ, сэлэргэна киирдик. Дьонум буоларын курдук сүтэй үүтүгөх сып-сылаас чэйдэрин сырылалчы кушутунан бардылар. Остуол хотойорунан ас, сүүмэхтээх күөрчэни (ийэм наар өгөрөр этэ) одус себүдүн сактат.

Амганаах астаах эйээрэ-сайаас дүүнийбит, (абагабыт Петр Ефимович балта) үлэни-хамнааны билбит Ньюкулайдын бишрэг ололбуутара 50 салла-ра буолбут – Кыһыл көмүс сыбаайбалара эбит.

Уругт Ньукулай марыгыяар этэ,
быйыл ама курдук сылдыар. Аны
окулукан Хомустаахха дьонно ыабыт
ууттарын таһа сылдыарыгар түбэһэн
үөрө көрбүтүм.

"Олох олоруу кэнэ хонууну тус-
рааһын буулбары" дээн толкуйдаах
этгэм Олох дээн түгэсгэн түтүнээр хол-
боһон, этэгнэг олордоххо бэллэбонс-
ааһан иһэр. Мэксү үксэ уусуулар, үтүө
ойто-сүрэххэ сэггэн хаалар. Убулуй-
кэннэһин эргиддэн көрүү, санааһын.

Николай Титович Захаров 1929 с. муус устар 18 күнүгэр Кытаанах нэһилиэгэр Соболюх алаһытар төрөөбүтэ. Аҕата биридээр, ийэтэ биз-тээээр аэменер, ийэ-аҕа тапталы бил-бэт. Таайыгар СИКузьминнаахха ил-тиллөбүт. Оро сылдьан бурдук быһар, оро көрөр, бурдук тардарбыт. Кэлин мас көрдүгүгүр сылдьарбыт. 15 сааһыт-тан кэлэх, сохкох үлэһитэ. Булчут, бос-туут, ферма үлэһитэ, сайыныа отчут ааттааҕа. Үлэһитэр сирдэрбэт этэ. Соци-алистической куоталаһыа кыайыы-лааҕа, хас да төсүл коммунистическай ула ударника, икки төгүл согуруу босхо куулэйдэки кэлбитэ. Сталин төбөлөөх уонна Ленин 100 сааһытар мэтээллэр-дээх. Үлэһит буолан 5 ортун итгэн, ыал оҕоторон, дьаһаһан олорор. Оҕолор бары идэлээх үлэһиттэр.

Ыйал күлү-жубай ийенте, эбелете – Анна Алексеевна үе саастаар ийенте албуто, араттар интиллибта. Ноомрон не кирбөк көрүнүзөк, леп-бааччы туттуулбак, кийинки барытын "доробонун" үеке-көтө көрсөп. Үчүтэй кийинчк

түбээн, айлалзхтай мал буудал оло-
ртон даяа суух", - дээр Киви 1936 с.
ням нийм 2 күнүгэр Хөтөлөөх
алаһыгэр Арынлаахха төрөөбүт, алта
биирэгэ төрөөбүттэртэн саамай кырала-
на.

Ньюкулайгынан 1957 сьлдлааха холбоһон мал буолан колхозка, совхозка үлэлээбиттэр. Үлэлээбэтэх үлэлэрэ суох. Сүөһү көрөн үрүтү барытын көрөбүттэр. Ол ахсын хотон тутуута, баларан, дьээ оностуута, Кулуунка, интернат-оскуолаҕа остуорастаан, нээнкэлээн пенсияга тахсыбыт.

Захаровтар бизнес орлуруутан түвдэ-
шил – үс хийгээтээхтэр, 1 күтүбтээх-
тэр, сөннөртээхтэр, хос сөннөхтэр
Ундлара Төг Дожуусайга Чурални-
таады спортивной интернат-оскуоланы
бүтэрэн, үрдүк үөрэгэ бүтэрэн, билиг
миллион ветеран. Сайадын донштар
отого тахсаачы Валерийдах Аан-
чык итгэлтэр, нэгэн жом интернат-
оскуоланы бүтэрбистэрэ, сүүрүүн
дэрыктамытара Анна Николевна
билигн улууштаады "Маарьчан" те-
лестудия үлэтир.

Захаровтар өлөлөрүн туһунан бу күүрдүк санааларын үлгүстөүлөр:

– Оволожуутугар ыраа сырыктахтарыа, үлэлэтэахсина эрэ күһүн оһуолара кэпэр форма ылар кыахтаахпыт дьарбит. Онон үөрэх бүтүт да, кэм тугу кыайаровин үлэлэбигинэн баралара. Күн ахсын үлэ, олох түбүгэ. Оволожуутуна “сууһбат”, малааһынаабыт этибит. “Ол биһиги эрэ оволожуут үһүбүт дуо?” – дьарбит.

Онтон салгыы кур от, куурусса,
ынах, сылгы, теплица, кортуоншуй

тухунаах хэсэгтэйгээр. Арьсаах энэ
мал Захаровтар айна-уулу байхыг
онослодог: сүтэй, кувейк, арга, эт
бейтэйгээр. Оюул сүрхүүт хөрөллөр,
эвсгээх арга дунд ийнхүү бөхийлэллэр.
Оюулор төрөгшүүтээр харчлан,
аймгаар-тайгайгаар кэмэлд оюулор
көмөлдөх-хэсгээр.

Дымаларын илэ-гайа араас өгтөөх нарын сибэккилэринэн, өлгөөнүүк үүмэлүт күөх үүзээнлэринэн тэлгэгтэн эврдэлтэн көрсөр Захаровтар саха-лын айылытарын тута сымдыар, көрсүү-сүмэй, харыларын кууһунэн оуунтэн, сүөһү-аэ тутан ырахан олох кэлэ дүмэ суухарбакка, аастыты аһата, тонгууту элээр олоһу олохтор. Кыһыл көмүс сымайбаларын көрсө көмүс күһүннэ үөрө-кото тилиэн, улаһы үлэһин, иэринэ дьэ элбээр киниэ, тутуллар туталаа бүккүн этэнгэ, үһүнүк олоһун.

Ула апар сир үрдүн
Бары жэре даяктетин,
Кийи сырдык үөрүүтүн,
Кийи бары кэретин
Эврдэ эйнажы үбүлөйтүтүнэ!
Алгыс эли алжаскытыгар
Сыга үйө аамаа абан
Эпалжык этэнтэ олорун!
Олоххут унаарлажы устата
Барымат сыбайла булдуоххун
Ил-эйэ, дьол-саргы барыта
Бу дьомор үбүлэи туттуоххун!
Арыс айылдаргыт арыастаппан!
Сыга кыаххыкыт кыаххыт!

Е. КАЖЕНКИНА — Читательница

ЧУРАПЧЫГА СОТОВАЙ СИБЗЗС

Анышта үйгө хаалкыныгын бөтөнчө, техника аралга айылын
сайдын суулугар турбулуп син багача буюлга. Байында
дизалга "Турагылыгылар бир бөлгө түгүннүн сөтөйи сибө-
сө киринтин каттамакылына бука сызылгыныт буюлуу.
Дыон-сэргэ ионолуу телефона суох табылгыныт нуруду. "Хай-
лах сөтөйи суох асторбунтүгү?" динхэс дэлы.

Чурагчыга, бөлгөрлөй күүлүк, ичкө МТС киинэ үлэлиер, ичкөтө тус-тусла, байа-байалареттэе тутулупа суох МТС дилердарынан буюуалар. Биллэнтэи беркөсөтү дьон саамыи ийитар бостуруоһа. "Син-карта бээр дуо?" - дигэи эбэт. "Куохары-ыһыи аһаарылар бээр ичкөтө - консультант-продакшыннан үлэлиер В.С.Семинэи." "Наһааэра быһа холоон 200 карига син карта кэлэр уонна сорох ардыгар өр баһаиы аһааһа барыһа сыйлар, онтөи сороһор тута бүтэи хаалар. Дьон тобо сыйдыарыста-тан тутулуктаах. Холобура, биллэнтэи сайынтыи беркөмө буолан киһи өлүс элбэх, өлөи тохтоһоһө хаалыт киһи үтүс", - дигэи эһэрлэи. Манна сотоһайдар, өсөгүн 4 тыһыянчагтан үөһэ суумалаах буюуһа-һа, "Аһааһаэриһааһа" ичкөтө кредит биһ-рэллэр эбэт. Весторис Сашаһаи эһэрлэи, дьон-сөргө саамыи ичкөтөэриһиер бостуруоһа "Тоту бу Чурагчы ийитэр эриһэр-биллэр 8-таах бурларый, онтон куоракка дьон нүөмэригэр эриһэрбиттэр 8-һа сүөгүй?" дигэи. Бу киһи коммутатор куорак-ка туарыһаһа буолар эбэт. Ол аһаи маныаһаи антениантан ула-хан тутулупа суох син-карта син-билэр куоракка үлэлиерин курдук үлэлиер. Маны тигэ 01, 02, 03 нүөмэрдэрэ эриһэрэ эһэи иһи проблема-та турар. Бу бостуруок били-нэи бөлүһүннэ сыйлар.

Чурагчалык баяр билдэр телефон атымы-
тар маарналымын "Display" булар, буккура-
ка баяр "Display" маарналын филиалы Союда
га нидийар буоллахчыгына мана илэсхи-
тин сеп. Бу маарналыга 4 ыйтан 1 сыла дьери
болдохтоох 3000 солк үөһэ сыналлах теле-
фоннары кредитке биэрэлэр. Бу айыл теле-
фонгут баяр сыл парастиялах булар Кре-
дитке телефон ылары былананнар буоллах-
чыгына, наспортытын пенсионнай страхов
картыт эбээр ИИН-пын тоһо элээртин
уона телефон сылыматтан гута 10 бырьдыа-
ныа биэрортин устутам. Маарнаын менед-
жерэ Екатерина Николаевна Старостина кэл

спиритин, дон сотнай телефоныны сүрдөсүн ыяллар эбит. Эдэр кызыт үкөз, огу даһан оһоһор кыра орһор аан бастаһан телефон МР 3-лаарын, Bluetooth-таһын, камератын хаачыстыбатын көрөһөр эбит. Бүтүһү күүмүт сайдыһын ирдэһит оһук буолааһытара. Продаһыттар да, дһө-сэргэ да эһэһин, маһа ордук Nokia, Sony Ericsson телефоннар бөһиһэһит ыһыһыттар. Бу фирмалар телефон эрэ оһорууһунан дһэһыһанар буоһун, түүһ баарылар барыһтар бөһиһтөһөрүн ууһун, кыһыһун, кыһи дорууһыһыттар дһэһыһын иһчһтин таһаарыһлар эһит. Уһу-сайһын, саһаһи үһүһэһит Nokia телефоннара хаһаһлар, камератын хаачыстыбата ордук үһүһи Sony Ericsson телефоннара эһит.

Муус устар айта дистрибуцияга сыйыскалар 400 эрх каналы хабар оларбут буоллар, бастаан тургутун 1200-тан тахса каналлаах. Ол аата сыйыскалар буоллар, түгүсүт. Согонай бастаан кириитилэ саана сорох телефоннар сатаан сыйыскалар тахса-сыйыска буоллахтарына, бастаан ханнаах булар телефон хабар буолбут. Ол эрээри телефонун төһөнөн элбэх функциялаах (холбоор, смартфон) дараа, оччотон сыйыска маттах буолар эбит. Онон саага телефон аынар сыйыска буоллахтарына кыра-кыра тахсуйдана түһэрбиттэр сыйыскалар.

Итүүн талын дунд ордууд харьцангуй утас автомашинуудыг нэвтрүүлжээ. Бэрм бичлэгт курдук, "Юнионпай", "Аар-ток", "Маарилетин" маркийнхнарга зогсож хамтга бидарар остоайг снбос нүүмэртэй харьцангуй утасна сэт. Бу олус судургу утасна талбаастах. Автомашинуудыг "Фальш-Пейдэжн" хамга-аннаа арван турнуурбу. Өсөжтүн элүү харьцангуй утасна сэт. Бу автомашинуудыг зогсож буулдана, донгуулан. Бу автомашинуудыг бэрм нэвтрүүлж, хамгаалж нүүмэртэй бэрм нэвтрүүлж, үлэлж туралж. Холбоо, утас бэрм нэвтрүүлж, эсөжтүн нэвтрүүлж, бэрм нэвтрүүлж, хамгаалж нүүмэртэй бэрм нэвтрүүлж, үлэлж туралж. Холбоо, утас бэрм нэвтрүүлж, эсөжтүн нэвтрүүлж, бэрм нэвтрүүлж, хамгаалж нүүмэртэй бэрм нэвтрүүлж, үлэлж туралж.

[illegible]

Наталья ГАВРИЛЬЕВА

Бөрт соторутаагыта эрэ "Анабар алмаастара" компания үлэтин садалаабыта. Ити эрэйиэх сыл иһигэр компания балысханлык сайынна. Кини тэрийдигинэн 2004 сыллаахха "Алмас" дьин маһы танаастыыр, тутуу матырыйаалын бэлэмниир компания баар буолбута. Уруксу "Сахалес" компания аныгы технологическай базатын атыылаһан ылан кизг хабааннаах үлэни ыттар. Биһиги улууска "Алмас" компания дилердара Ф.Д. Алексеев уонна М.С. Тичигинаров кэлэн мас атыытын тэрийэн эрэллэр. Хайыы үйэ сакаас ылан хас да массына тутуу матырыйааллара кэлэн дьонго тарганна. Бу уосаттаран биридэстэрин кытта сирэй көрсөн кэлсээн үтүө садалааһын баарын иһитим.

Федот Дмитриевич Алексеев бэйэтэ Нам улуунун предпринимателэ анал дуогабарынан "Алмас" компания дилерэ буолан 2006 сыл күһүнүттөн үлэлиир. Чурапчыта күтүөт эбит, ол иһин кэм чугас киһи буолар. Федот Дмитриевич атыылыыр матырыйаала дэлэй. Ол курдук, буруус, араас суоннаах кэтиттээх хаптаһынар, евровагонкалар, плитустар уода, бааллар. Бу матырыйаал анал европейскай технологиянан

таптастанан олох үрдүк хаачыстыбалаах. Хап-пыт, көнөтүн эрбэммит мастары киһи көрө - көрө ымсытырар. Аны биэр үтүө өрүтүнэн буолар дьин туттууга анал бырайыак быһыытынан уһунун, кылгаһын ааһан сакаас түбэриллэр. Оччорго мас быһыылан туһата суох хаалара кэмчи буолар. Холобур, 70 уһун 50 кыллас маһы аралтаран бири да быспакка хаалаан кэбиһиэххин сөп. Хаптаһынарын эмиз бырайыакка аахтаран уһунун, кылгаһын суоттаан ыллааха балай да барыска тиксэрин. Бастагы көрүүтэ сыана сии ыарахан эрээри, бу сыанага тизийэн адалыкта сытар. Иккунинэн, сиппит маһынан онгоһуллубут буруус эбэтэр хаптаһын үйэтэ уһун, кырыыта бөдө буолар. "Алмас" бөһүнэн эмиэ эргинэр. Сыаната син биэр маһы кытта таг, бастан обшивка матырыйааллара хас да көрүнгүнэн онгоһуллаллар эбит. Мастан ураты тутууга тутуллар: ааннар, холодалар, түһүктөр эмиэ атыыга бааллар.

Бу матырыйааллары сакаастыырлар 50 бырыһыанын төлөөн дуогабар түһэрсүм, онто бири массына сакааһа туоллаһына матырыйаалын тизийэн кэлэн олбуоргар сүөкүнэр. Онно төлөбүрүн иккис агарын биэрбүн. Сакаастам-

мыт маһы тизийи кыһыннары сайыннары барар. Чурапчыта сакаас ылан, мас адалыктын тэрийэр анал дьоннордохтор. Аастыт нэлидир 25 эдэр ыал дьин туттууттар дьин сертификат ылан көмө харчыга тиксирбитэ. Бу эдэр ыалларга "Алмас" матырыйааллара бөрт туһалаах, барыстаах буолуохтарын сөп. Тас көстүүтэ аныгылыгы тына, киһи харага үрэр дьинэлэрин маньык матырыйааллаах буоллаахха туттар дьини буолара буолуо. Манна бырайыак онотторон ("Чурапчы - проект" сөп сыанага чааһынай дьинэлэри бырайыактыыр) маһын сантиметрыгар тизийэ суоттаан сакаастаа-тахха барыстаналлара чуолкай. Холобур, лафет мас 30 бырыһыаныгар тизийэ быһыллан-отуullan быраһыллар. Аны мөлтөх мас түбэстэринэ эмиэ ноһоот буолар. Онон бары өттүнэн көрдөххө "Алмас" бородууксуйата ордук курдук.

Тыа ыала чуолаан эдэр өттө кыраһыабай көстүүлээх, кизг, сырдык дьинэлээн аныгылыгы олоруохтаах. Үчүгэй матырыйаал баар буол-ларына ити кыаллар боптуруос. "Алмас" маһын атыылаһан туттар улахан барыстаах, үрдүк хаачыстыбалаах, бөрт көстүүлээх.

Контактный телефон в Чурапче:
42-153
(Западная, 19).

ПРАЙС - ЛИСТ
ИП "Алексеев Ф.Д."

Официальный представитель по продаже продукции
деревообрабатывающего завода «Алмас» г. Якутска ОАО «Алмазы Анабара».
Намский улус с. Намцы ул. Студенческая 27 кв.1 Тел.: (262) 43-115; 8-914-229-83-74.

Наименование	Толщина, Ширина, Длина	В одном кубе кол-во штук	Цена в рублях	Цена одной штуки	Наименование	Толщина, Ширина, Длина	В одном кубе кол-во штук	Цена в рублях	Цена одной штуки
Доска обрезная	25x180x4,10	54	7800	144	Брус	180x180x4,10	7	8000	1142
Доска обрезная	25x180x5,10	43	7800	181	Брус	180x180x5,10	6	8000	1333
Доска обрезная	25x180x6,10	36	7800	216	Брус	180 x 180 x 6,10	5	8000	1600
Доска обрезная	25x150x4,10	65	7800	120	Доска необрезная			4000-5000	
Доска обрезная	25x150x5,10	52	7800	150	Евровагонка	12x140мм		500	
Доска обрезная	25x150x6,10	43	7800	181	Евровагонка	12x120мм		565	
Доска обрезная	32x150x4,10	50	7800	156	Евровагонка	12x90мм		585	
Доска обрезная	32x150x5,10	40	7800	195	Шпунт	20или28мм		700	
Доска обрезная	32x150x6,10	34	7800	229	Шпунт	32x130мм		765	
Доска обрезная	40x150x4,10	40	7800	195	Шпунт	40x130мм		895	
Доска обрезная	40x150x5,10	32	7800	243	Плинтус потолочный	22x52мм	пог.метр	60	
Доска обрезная	40x150x6,10	27	7800	288	Плинтус половой	22x52мм	пог.метр	60	
Доска обрезная	40x180x4,10	33	7800	236	Уголок внутрен.	22x22мм	пог.метр	40	
Доска обрезная	40x180x5,10	27	7800	288	Уголок наружн.	22.5x22.5мм	пог.метр	40	
Доска обрезная	40x180x6,10	22	7800	354	Брусек монтажн.	20x30 мм	пог.метр	30	
Доска обрезная	50x130x4,10	37	7800	210	Брусек монтажн.	30x30 мм	пог.метр	30	
Доска обрезная	50x130x5,10	30	7800	260	Брусек монтажн.	30x40мм	пог.метр	30	
Доска обрезная	50x130x6,10	25	7800	312	Брусек монтажн.	40x40мм	пог.метр	40	
Доска обрезная	50x150x4,10	32	7800	243	Брусек монтажн.	40x50мм	пог.метр	40	
Доска обрезная	50x150x5,10	26	7800	300	Брусек монтажн.	50x50мм	пог.метр	40	
Доска обрезная	50x150x6,10	21	7800	371	Брусек монтажн.	50x60мм	пог.метр	60	
Доска обрезная	50x180x4,10	27	7800	288	Брусек монтажн.	60x60мм	пог.метр	60	
Доска обрезная	50x180x5,10	21	7800	371	Брусек монтажн.	60x80мм	пог.метр	80	
Доска обрезная	50x180x6,10	18	7800	433	Перила	До150x80мм	пог.метр	500	
Брус	100x150x4,10	16	7400	462	Паркет штучн.		кв.м	604	
Брус	100x150x5,10	13	7400	569	Балейны	До120x120x900	штука	600	
Брус	100x150x6,10	11	7400	672	Балейны	До250x250x1100	штука	1800	
Брус	100x180x4,10	13	7400	569	Балейны декор-е	До60x60x1000	штука	600	
Брус	100x180x5,10	10	7400	740	Балейны декор-е	До120x120x1000	штука	1000	
Брус	100x180x6,10	9	7400	822	Доска обр.сушеная	Всех размеров	куб.м	9500	
Брус	150x150x4,10	10	8000	740	Доска необр.сушеная	Всех размеров	куб.м	7600	
Брус	150x150x5,10	9	8000	822	Блок дверной, оконный (коробка)	40x180мм	пог.метр	300	
Брус	150x150x6,10	7	8000	1057	Блок дверной, оконный (коробка)	95x180мм	пог.метр	450	
Брус	150x180x4,10	9	8000	888	Блок дверной, оконный (коробка)	150x180	пог.метр	700	
Брус	150x180x5,10	7	8000	1142	Полусфера	40x до 140мм	кв.м	850	
Брус	150x180x6,10	6	8000	1333	Полусфера	34x140	кв.м	775	

Транспортные расходы по погрузке и транспортировке в цены включены

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күн-күбэй ийэбитин, эйбэс эбэ-
битин **Анна Павловна КУЗЬМИНА-**
НЫ үйэ анардаах үбүлүгүнэн
итиитик-истинник ис сүрээстэн
эбэрдэлиибит!

Баарабыт саха ал-
мааһынааһар кытаанах, туйгун,
чэгиэн доруубуйаны. Күндү киһиби
куруутун үрээ-көтө сырыт, сылаас истин мичээ-
рин чугас дьоннун куруутун дьоллоотун. Биһиги
эйиһин олус күүсэ таптыбыт!

Кэргэнин, оҕолорун, сиэннэрин.

III

Тапталлаах кэргэммин, абабытын, "Азаана"
бааһынай хаһаайыстыба баһылыгын **Егор Егорович**
АДАМОВЫ үйэ анардаах үөрүүлээх
үбүлүгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Баарабыт үлэбэр-тамнааскар өссө үрдүк си-
тиһилэри, ыра санааларын туола түрдүннэр,
ыарыыга ылларбакка биһиги дьиз-кэргэн бизз-ми-
рээз буолан, үөрүүбүтүн үксэтэ үлүннүк, дьолло-
охтук олороргоор.

Кэргэнин **Татьяна, оҕолорун Инна,
Артур, Алик, Жорик.**

XXX

Төлөйгө олорор күндү бырааллытын, убайы-
тын, Саха Республикатын коруутун хаһаайыс-
тыбатын үтүөлээх үлэһитин **Егор Егорович АДА-**
МОВЫ үйэ анардаах үбүлүгүнэн ис сүрээстэн
эбэрдэлиибит!

Олорун иккис анара ыра санаа туолуутунан,
үлэ-хамнаһын үөрүүтүнэн, оҕолорун ситиһилэ-
ринэн кизрэкэйдик. Дьоллоох буол!

Эдэһийин **Елена, Чакыртан, Чурапчыттан**
Алексеевтар, Дьоккуускайтан Адамовтар, Муку-
дайттан Толстоуховтар, Амма Алтаньттан Ва-
сильевтар.

"Жуулай - 2007"

(мууустаагы күрэх балаһыаньыта)

Смалы-соруга: Тыа хаһаайыстыбатын табаарын
онторон таһаарааччылары бары өттүнөн өйөөһүн, оту
сортуоткаалааһынга традиционной ыымалары сай-
ыннары.

Буолар сирэ, биримэтэ: Одьудуун нэһилиэгэ,
атырдык бийи 11 күнэ

Кыттаалар: нэһиликтэртэн баа өттүлэринэн ха-
маанданан киирэллэр. Хамаанда састааба 3 киһи + 1
салаааччы (бөрөстөбүтүгү).

Күрэх усулуобуйата: илэринэн охсууга биридиллэ-
эн-хамаанданан күрэхтэни саастарынан арахан үс
бөлөхтөн ытыллар:

1 бөлөх - оҕолор (13-15 саастаах уолаттар)

2 бөлөх - ветераннар (55 саастарыттан үөһэ)

3 бөлөх - эр дьоннор (55 саастарыттан диэри)

От охсооччулар жеребьевканын хoduнаа аанаммыт
сирин охсолор: эр дьоннор - 1,5 га, оҕолор, ветераннар
- 1,0 га. Түмүгү таһаарыыга охсооччу охсубут сирин
кэмэйэ, хаачыстыбата учуоттанар, хадыммала 5 см
үрдүк буолуо суохтаах.

Кыттааччылар күрэххэ хойутааһына суох кэл-
эллэрэ ирдэнэр, хотуурдарын, туттар тэриллэрин
бэйэлэрэ хаачыстыбата учуоттанар, хамаандалар анал ааттаах
буолуохтаахтар.

Күрэх тэрээһинигэр эппиэтинэстээхтэр:

"Единая Россия" политической партия олохтоох
отделениета, улуустаагы тыа хаһаайыстыбатын
управлениета.

Сайаапкалар күрэх буолуон үс хонук ичинэ
улуус дьаһалтатыгар уонна "Единая Россия" партия
олохтоох отделениетыгар барыллаллар.

Билсэр тел.: 41-986, 41-133, 41-103.

БИЛЛЭРИИЛЭР

2004 сыллаах ВАЗ 21074 массыына атыыланар.
Бисилэр тел.: 42-461.

XXX

Продаётся лафет - 40 шт.

Кон. тел.: 26-265, 89142965199.

XXX

2007 - 2008 үөрэх сылыгар ЧРОСИО Төлөйдөөбү
филиалыгар көнүл тустуу отделениетыгар 5-10 кылаас
үөрэнээччилэрин ытырабыт.

Кирибит оҕолор интернатынэн хаачыллаллар.
Билсэр тел.: 27-342.

Омурдунна

КӨРДӨӨХ КЭРЧИКТЭР

Байыт сахалар

Байыт Саха дьыһиттар таксинан кэлэр уонна
счётчик көрдөрүүтүнэн төлүүр. Таксист хомсубучча:

- Баарһа эн уолгун аралбытым киһи 1000
солкуобайы көрөбүтүгү.

- Онуоха буолуомуна дараагы киһи аҕата миллионер,
онтон мин - тулааһаһыт!

XXX

Байыт Саха көтөдүк туттуммут. Киһиттэн
ыйытталлар:

- Олус мааны дьыһэмминкин Улахан гараж,
көмүс вагона туттарбыккын. Онтон төр туалексар анал
кумаары оннугар хаһыат быстахтара ууруллубутуй?

- Онуоха хаһаайыт өрө тыһнар:
- О-о!! Ностальгия!

XXX

Байыт Саха төгүрүк эриһинээх дьыһа бырайыагын
санаастылар. Мээрэһилэр: "Дьыһа төгүрүк, адыс төгүрүк,
бизз да мунуга суох буолуохтаах!" Ыйытталлар: "Төр
оннугуй?" дьыһа Ону быһаарар:

- Ийэ кыныбы эһиһэ? "Сага дьыһа эһиһэ бизз эми
муннук ананар иһи", - дьыһа.

XXX

Байыт Саха уонна Арабыт биллярд ооньбуу
сылдыһаллар. Байыт Саха сыһыан баран сага алайар:

- О-о, черт, тапталыт!
Танара үлэһитэ эмэллэр:
- Үөхсүмэ! Танара наһаастыа!

Салгыы соннуулар. Байыт Саха эми сыһа
охсор уонна хатылаан үөхсэр. Эмиһкэ үөһэттэн
чарыһын охтор. Арабыт тиэрэ таһыла түһэр. Онтон
үөһэттэн абаарыт сага иһиллэр:

- О-о, черт, сыһыан көбистим!!

XXX

Байыт Саха эһиһэ дьыһтартан ытыгар:

- Бөөлүүн түһэтиң - арай хортуоскага
кубулуйбулун. Ол аата туох буолуон собуй?

- Ити судуругуту баһаарыһар - иккиттэн биззэр.
Эйиһит сага иһирдөөлөр эбэтэр күһүн харайаллар!

Дьыһаһинээбү түтүннэр

Сизн кыыс эбэһиттэн ытыгар:

- Эбэ, көрсүү дьыһ киһиһи?

- Көрсүү дуо? - эмээһини тугу эрэ санаһар. - Көрсүү
дьыһи дуо? Ах, даа, көрсүү! Көрсүү!!

Киһи эмээкэ тугу эрэ өйдөөн кэлэр, быһыргы
үйкүтөх улахан Ыскаапка ыстанар, күлүүһүнэн
арыйарын кытта онтон эр киһи дьардыамата суулан
түһэр.

XXX

Эр киһи сарсыарда түнүгүнэн халлааны көрөн
баран ойбур элэр:

- Арзана, бүгүн үтүө күн үөскээбит!

- Туох дьыһ этэрин?

- Өйдүүгүн дуо, эһиһиттэххин: "Бизз үтүө күн
эйиһиттэн барыам!" - дьыһа.

XXX

Иккиттэн эр киһи көксөтэллэр. Бизз дьыһа:

- Мин кэргэним кыһылары олус таптыыр, ордук
ыттары уонна куоскалары.

- Онтон мин дьахтарым эти сиззот - вегетарианка.

XXX

Бу туох үлүгөрүй? Мин эйиһэ быһаара сатыһыт
- кэргэним оҕо күүтэр дьыһа. Эн буоллар дьыһа "Көмтөн?"
дьыһа ыһытарын! Киһи да оһургэһинэн курдук!

- О-о, быраһыты гыт! Мин эйиһитин билэрэ буолуо
дьыһа санаһыт ээ!

XXX

Перестройка саралаһытла иккиттэн эр киһи көксөтэллэр:

- Хайдах эрэ өйбөр киирбэт - арытлааһыны
утары тахсыбыт. Указ көһиттэн арыттыны иһин
аччаата эрээри ыһылар араһыһылар элбээтэ.

- О-о-о! Онтон Указ көһиттэн элбэх эр киһи
дьахталларын өйдөөх харахтарынан аан бастаан
көрдөхтөрө дьыһа.

XXX

Иккиттэн балыксыт күөл кытыгыгар балыкты
олоролор. Дьыһаһинээтэн куолаһа тыһаа иһиллэр.

Бизз дьыһа саһага суох турар, бөргөһөтүн устар,
кутурсунаахтык умса көрөр. Аһаа соһуйар, ыһыгар:

- Хайа туох буолуон?

- Ити оһохтун көмөһүт.

Леонид ДИОДОРОВ,

СР прокуратуранын ветерана,

СР үтүөлээх юриһа.

Кэриэстэбил

ӨЙДҮҮ, САНЫЫ СЫДЬЫАХПЫТ

Биззит оҕобут, убайыт Егоров
Иннокентий Гаврильевич күн си-
риттэн барбыта атырдык бийи 8
күлүтэр бизз сыһын туолар.

Кеша 1977 сыллаахха балаһан
бийи 7 күнүгэр Хадаар нэһилиэгэр
төрөөбүтэ. Эдэр сааһыгар үлэһит-
хамсыы сыдыар оҕобут иһирхик ту-
рулутуа оҕолор кыһыһыттан кыр-
банан, олохтон туораата. Туох да
буруйа суох киһини, көчүгүтүн, эҥ-
хаан эйиһитин онторон, тыһын
быһылар.

Биззит оҕобут кыра эрдэһиттэн көрсүө-сэмэй, наар
күлэ-үрө сыдыар, иһин быһыһынан сүрдэх эйбэс
санаалаах, аһыһа сыһааһа киһитин биллэрэ. Кеша кы-
ра эрдэһиттэн иһиһини, халыһы аһарыт себүүтүр,
албах биллээһэ-көрүүлээһэ. 5-6 кылаасан сиздэан
саһыһын звенога окко сыдыара.

1996 сыллаахха биззитин баһыһын 9 кылаһынан
үөрөнөн бүтүтэ. Ол кэһи дойдутугар хаалан, ыраата
барбаһа, дьыһугар сыһан үлэһиттэ. Ол курдук,
нэһилиэгэр, соһоһа, саһыл ферматыгар уонна фермага
сүөһүтэ рабочаһынан үлэһиттэ. 2001 сыллаахха олох-
тоох аһыһа сыһаар рабочаһынан киирбэтэ. 2004 сылла-
ахха Дьоккуускайга киирэн алмаһа кыһыһылар заводка
бизз сыһааран тахсыһыт. Онтон төһөн кэлэн аһыһа
сыһаар төттөрү үлэһин киирбэтэ. Үлэһиттэр наһаа кыһа-
һыһаах, кыһыһа-хотугас буолан үлэһиттэригэр
себүүтэ. Үчүгэй үлэһин иһин албах грамотанин,
хайгал суртуһун наһаадалаһыһа. Биззгэ үлэһиттэ
дьыһа Кешаны үлэһиттэн биллээһэр.

Дьыһа кэриэһиттэргэ сүрүн тутуах киһиһит биззит
көксөһиттэргэ суһа наһаа хомоһтоһоох, балыһаа, бы-
раата сүрдэһин аһыһыт, куруутун өйдүү-саныһа сыл-
дыһыһыт.

Үтүө майһын, сүрдүк миссэриг биззит өйбүтүтэр-
санааһыһыгар үйэ-саас туһаары үтүө өйдөһүл буолуоһа.

Ийгэ, аҕата, балыһаа, быраата.

Биззгэ төрөөбүт убайа, абаһалара, Хадаар
нэһилиэгин олохтоһо

ДАВИДОВ Иннокентий Иннокентьевич
соһумардык олохтон туорааһыһын
күтүөһүтүгэр, биллээһиттэргэ Давидов Иннокен-
тий Иннокентьевич II-кэ, киһи дьыһ кэргэһиттэргэ ди-
ринг кулурсаһыһын тиэрдэһит.

**Диринтэн, Чурапчыттан, Аммантан,
Дьоккуускайтан аймахтарыт Коркиннар,
Пестеревтар, Гаврильевтар, Луковцевтар,
Оконешниковтар, Павловтар.**

Тапталлаах араһыт, эһэбит, Болтоно нэһилиэгин
олохтоһо, Соловьев нэһилиэгин Бомуоттаах
гражданина, тыһыл, үлэ ветерана

ПОПОВ Дмитрий Дмитриевич
бу дьыһ атырдык бийи 5 күнүгэр соһумардык күн
сириттэн барбытын дьыһыһык курутуһан туран ба-
ры аймахтарыгар, билэр дьонугар иһитинэрэһит.

**Кэргэһи, уола, кыһа, күтүөтэ,
сиэннэрэ, аймахтара.**

Кулурсаһыһын тиэрдэһэр:

- Болтоно нэһилиэгин олохтоһо, тыһыл, үлэ
ветерана Попов Дмитрий Дмитриевич соһумар-
дык олохтон туорааһыһын кэргэһиттэргэ Анна
Яковлевнага, оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас дьы-
һугар "Болтоно нэһилиэгэ" МТ дьаһалтата, вете-
раннарын сиззэһэ.

- Тапталлаах аҕата, үлэ ветерана, Мырыла
бөһүөлэгин Бомуоттаах гражданина Попов Дмит-
рий Дмитриевич соһумардык күн сириттэн өлөн
туорааһыһын кыһыһыгар Чурапчытаагы киһи ба-
һыһа родильнай отделениетын акушеркатыгар
Константинова Александра Дмитриевнага улуус-
таагы киһи балыһа администрацията, проэк-
ма, родильнай, акушерская отделениелар коллек-
тивтара.

- Дмитрий Дмитриевич Попов соһумардык
өлбүтүнэн кэргэһиттэргэ, оҕолоругар, сиэннэригэр,
кыһыһыттарга Александра Дмитриевнага Кон-
стантиновтар, Сивцевтар, Платоновтар, Федоров-
тар.

- Күндүтүк саныһар дьыһыһыттар Константи-
нова Шурага, күтүөһиттэргэ Ванага кыһыһыттар
Анна Яковлевнага, уолугар Димага аҕалара Дмит-
рий Дмитриевич соһумардык олохтон туорааһы-
һын дьыһыһыттар.

- Күндүтүк саныһар дьыһыһыттар Константи-
нова Александра Дмитриевнага, күтүөһиттэргэ
Иван Федотовичка, кыһыһыттар Анна Яковле-
внага, уолугар Димага тапталлаах кэргэһи, аҕала-
ра, эһэлэрэ Попов Дмитрий Дмитриевич соһумар-
дык олохтон туорааһыһын Болтонога биззгэ
үөрөһит оҕолоро.

Редактор - директор: А.А. ЗАХАРОВ.
Редактор - директор соһуһаһыт, политика, быраал, култура,
спорт отдела - О.В. ЖИРКОВА.
Эппиһиттэр секретари, сурук отдела - А.М. СЛЕПЦОВ.
Тыа хаһаайыстыбатын отдела - Г.И. ПОЛУСКИНА.
Үөрэх, доруубуйа харыстаһыт, ычат отдела - А.М. АДАМОВА.
Корреспондент - Н.Н. ГАВРИЛЬЕВА.
Корректор - В.Н. ПЕТРОВА.
Верстальщик - И.И. ЛАЗАРЕВ.
Бэһээтэһиччи - Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.

Тэрийэ таһаарааччылар: СР Правительствога, Чурапчы улуһун "Саһа олох" редак-
ционнай-издательской холбоһук государственной учреждение. Маассабай информация
средстваларын туһунаан РФ Соһуһаһыт туһуһууу хонтуруулуур уонна регистрациялы-
ыр РФ бэһээкэ СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ийи 20 күнүгэр регистра-
циялыһыт күөһэрэ - ПИ №19-0423.

ААДЫРЫСЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Кара Маркис уул., 26-а".
Телефоннарыт: редактор - 41-332, отделлар - 41-265,
E-mail: Osonaoloh@churap.sakha.ru

САНА ОЛОХ

Автор суругар эһиһар санаа
редакция позициялар келдиһи сеп
түбүһар буолуотар. Суруга
ыһылар кыһылар
кыһыһыттарыгар эппиһиһи
автор тус бейтэ сүтэр.